

**Путівник acquis ЄС (Євродайджест):
огляд актів, прийнятих у листопаді 2024 року***

Путівник acquis ЄС (Євродайджест) містить оперативну систематизовану інформацію щодо прийнятих актів ЄС, висвітлює тенденції розвитку acquis та актуальні питання для держав-членів ЄС.

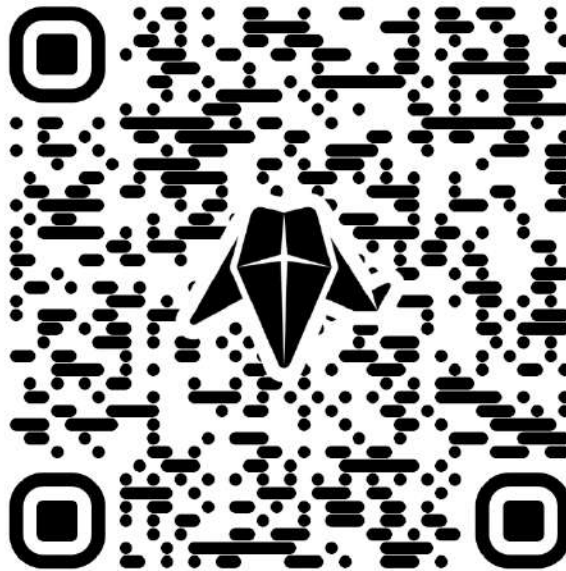
У першому розділі наведено реферативні огляди актів, опублікованих у листопаді 2024 року, що присвячені врегулюванню відносин у сферах:

- охорони довкілля, здоров'я та прав споживачів;
- транспортної політики;
- промислової політики та внутрішнього ринку;
- свободи переміщення працівників та соціальної політики.

У другому розділі наведено огляд тенденцій розвитку права ЄС (acquis ЄС).

Для ознайомлення з Путівником перейдіть за посиланням:

<https://padlet.com/rservvru/acquis-2024-xyd0h9ml9uvvq436>

ЗМІСТ

I. Акти права ЄС	4
Законодавчі акти	4
<i>Транспортна політика</i>	<i>4</i>
<i>Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів</i>	<i>5</i>
<i>Промислова політика та внутрішній ринок</i>	<i>7</i>
<i>Свобода пересування працівників та соціальна політика</i>	<i>8</i>
II. Огляд тенденцій розвитку права ЄС	11

І. Акти права ЄС

Законодавчі акти

Транспортна політика

Регламент (ЄС) 2024/2803 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2024 року про впровадження Єдиного європейського неба (нова редакція)¹.

Цей Регламент встановлює правила для створення та ефективного функціонування Єдиного європейського неба, спрямовані на підвищення стандартів безпеки повітряного руху, сприяння сталому розвитку авіаційної системи та підвищення загальної ефективності управління повітряним рухом та аеронавігаційного обслуговування в Європі. Регламент також передбачає впровадження узгодженої загальноєвропейської мережі, поступове інтегрування повітряного простору, вдосконалення управління мережею та модернізацію систем управління повітряним рухом на основі принципів безпеки, ефективності, взаємодії та технологічного прогресу.

Прийняття цього Регламенту зумовлено потребою оновлення першого та другого пакетів законодавства про Єдине європейське небо, зокрема регламентів (ЄС) № 549/2004², (ЄС) № 550/2004³, (ЄС) № 551/2004⁴ та (ЄС) № 552/2004⁵ Європейського Парламенту та Ради, а також Регламенту (ЄС) № 1070/2009⁶ Європейського Парламенту та Ради.

Єдине європейське небо охоплюватиме узгоджену пан'європейську мережу, інтегрованість повітряного простору якої зростає, управління мережею та системи управління повітряним рухом, які ґрунтуватимуться на принципах безпеки, ефективності, сумісності та технологічної модернізації, забезпечуючи переваги для всіх користувачів повітряного простору, громадян і навколишнього середовища.

¹ Regulation (EU) 2024/2803 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2024 on the implementation of the Single European Sky. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202402803

² Regulation (EC) No 549/2004 of the European Parliament and of the Council of 10 March 2004 laying down the framework for the creation of the single European sky (the framework Regulation) (Text with EEA relevance) - Statement by the Member States on military issues related to the single European sky. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32004R0549>

³ Regulation (EC) No 550/2004 of the European Parliament and of the Council of 10 March 2004 on the provision of air navigation services in the single European sky (the service provision Regulation). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32004R0550>

⁴ Regulation (EC) No 551/2004 of the European Parliament and of the Council of 10 March 2004 on the organisation and use of the airspace in the single European sky (the airspace Regulation) (Text with EEA relevance) - Commission statement. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32004R0551>

⁵ Regulation (EC) No 552/2004 of the European Parliament and of the Council of 10 March 2004 on the interoperability of the European Air Traffic Management network (the interoperability Regulation). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32004R0552>

⁶ Regulation (EC) No 1070/2009 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 amending Regulations (EC) No 549/2004, (EC) No 550/2004, (EC) No 551/2004 and (EC) No 552/2004 in order to improve the performance and sustainability of the European aviation system. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32009R1070>

Регламент встановлює: призначення, порядок створення, завдання та вимоги до національних наглядових органів, а також їх співпрацю; порядок надання послуг провайдерами аеронавігаційного обслуговування; управління мережею; засади гнучкого використання повітряного простору.

Акт також передбачає, що Європейський Союз та його держави-члени прагнуть розширити Єдине європейське небо на країни, які не є членами ЄС, зокрема в межах Європейського регіону Міжнародної організації цивільної авіації (ІСАО).

Цей Регламент набуває чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Статті 13–16 Регламенту застосовуються з 01 вересня 2025 року, а стаття 53 – з 02 грудня 2026 року.

Охорона довкілля, здоров'я та прав споживачів

Директива (ЄС) 2024/2853 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2024 року про відповідальність за дефектну продукцію та скасування Директиви Ради 85/374/ЄЕС⁷.

Ця Директива встановлює загальні правила щодо відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, завдану фізичним особам дефектною продукцією, а також щодо компенсації такої шкоди. Вона скасовує та замінює Директиву Ради 85/374/ЄЕС⁸ і буде застосовуватися до продукції, яка буде розміщена на ринку або введена в експлуатацію після 9 грудня 2026 року.

Акт, зокрема, передбачає:

- розширене визначення «продукції», яке включає програмне забезпечення, сировину та цифрові виробничі файли;
- положення щодо тягаря доведення дефектності продукції, завданої шкоди та причинно-наслідкового зв'язку між дефектністю та шкодою, а також розкриття доказів у провадженнях про компенсацію шкоди, завданої дефектною продукцією;
- умови продовження терміну позовної давності для відкриття провадження про компенсацію шкоди, завданої дефектною продукцією (до 25 років).

Додатком Директиви встановлено кореляційну таблицю, яка визначає правила інтерпретації посилань на Директиву Ради 85/374/ЄЕС.

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

⁷ Directive (EU) 2024/2853 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2024 on liability for defective products and repealing Council Directive 85/374/EEC. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202402853

⁸ Council Directive 85/374/EEC of 25 July 1985 on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning liability for defective products. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A31985L0374>

Директива (ЄС) 2024/2881 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2024 року про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи⁹.

Директива спрямована на досягнення нульового рівня забруднення, щоб якість повітря в межах Союзу довести до таких рівнів, які більше не становитимуть загрози для здоров'я людини, природних екосистем та біорізноманіття. Це має ґрунтуватися на найкращих сучасних наукових даних і сприяти створенню середовища, вільного від токсичних речовин, не пізніше ніж до 2050 року.

Ця Директива встановлює граничні значення, цільові значення, зобов'язання щодо зменшення середнього впливу, цілі щодо середньої концентрації забруднювальних речовин, критичні рівні, пороги оповіщення, інформаційні пороги та довгострокові цілі. Стандарти якості повітря, викладені в Додатку I, повинні регулярно переглядатися відповідно до статті 3 цієї Директиви з урахуванням рекомендацій ВООЗ.

Крім того, Директива сприяє досягненню цілей Союзу щодо зменшення забруднення, збереження біорізноманіття та екосистем відповідно до 8-ї Програми дій з охорони довкілля, а також посиленню синергії між політикою Союзу щодо якості повітря та іншими відповідними політиками Союзу.

Акт встановлює механізми регулярного перегляду стандартів якості повітря, щоб забезпечити їх відповідність останнім науковим даним та рекомендаціям міжнародних організацій, таких як ВООЗ. Оцінка стандартів проводитиметься кожні п'ять років, а також у разі отримання нових важливих наукових висновків. Огляд включатиме перевірку чинних стандартів щодо їх здатності мінімізувати негативний вплив на здоров'я людей та навколишнє середовище, а також розгляд можливості включення нових забруднювачів до нормативної бази.

Особливу увагу в межах перегляду приділено оцінці впливу забруднення на довкілля та здоров'я, врахуванню соціально-економічних наслідків, аналізу витрат і вигод, а також адаптації національних та європейських заходів до актуальних потреб. У тексті також визначено механізми врахування транскордонного забруднення, зокрема через співпрацю між державами-членами. Європейська Комісія отримує технічну підтримку від Європейського агентства з навколишнього середовища для виконання цих завдань.

Директива встановлює чіткі зобов'язання для держав-членів щодо моніторингу якості повітря, зокрема через використання фіксованих вимірювань, моделювання та інших методів оцінки. У разі перевищення допустимих порогів держави повинні розробляти плани дій, включно з короткостроковими заходами, для покращення якості повітря. Документ передбачає інтегрований підхід до управління якістю повітря в межах Європейського Союзу, спрямований на досягнення сталого рівня захисту довкілля та громадського здоров'я.

⁹ Directive (EU) 2024/2881 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2024 on ambient air quality and cleaner air for Europe. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202402881

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Стаття 2, стаття 4 (1) (3) – (6) (8) (10) – (13) (17) (19) (20) (31) (32) і (35) – (40), стаття 9(4), стаття 13(4), стаття 14, стаття 16(3), стаття 17(1) (2) і (3), а також стаття 22(4) застосовуються з 12 грудня 2026 року.

Промислова політика та внутрішній ринок

Регламент (ЄС) 2024/2747 Європейського Парламенту та Ради від 9 жовтня 2024 року про встановлення рамоквих заходів, пов'язаних із надзвичайною ситуацією на внутрішньому ринку та стійкістю внутрішнього ринку, та внесення змін до Регламенту Ради (ЄС) № 2679/98 (Акт про надзвичайну ситуацію та стійкість внутрішнього ринку)¹⁰.

Регламент визначає структуру гармонізованих заходів для ефективного передбачення, підготовки та реагування на вплив криз на внутрішній ринок. Вказано, що така система спрямована на: захист та сприяння вільному переміщенню товарів, послуг і людей, включаючи працівників; забезпечення доступності товарів і послуг критичної важливості, а також товарів і послуг, пов'язаних з кризою, на внутрішньому ринку, де держави-члени прийняли або ймовірно приймуть різні національні заходи; запобігання створенню перешкод для належного функціонування внутрішнього ринку.

Метою Регламенту є захист та сприяння вільному переміщенню товарів, послуг і людей, зокрема працівників; забезпечення доступності товарів і послуг критичної важливості, а також тих, що пов'язані з кризою на внутрішньому ринку, де держави-члени вже прийняли або ймовірно приймуть різні національні заходи; запобігання створенню перешкод для належного функціонування внутрішнього ринку.

Цей Регламент, зокрема, визначає: правила створення та функціонування Ради з питань надзвичайних ситуацій та стійкості внутрішнього ринку, яка надаватиме допомогу та консультації Комісії щодо передбачення, запобігання або реагування на вплив кризи на внутрішній ринок; заходи на випадок непередбачених обставин, що стосуються передбачення, планування та стійкості; заходи під час «режиму пильності» на внутрішньому ринку для усунення впливу загрози кризи, яка може призвести до надзвичайної ситуації на внутрішньому ринку; заходи під час надзвичайного режиму внутрішнього ринку для подолання впливу кризи на внутрішній ринок, включно із заходами, які сприяють вільному переміщенню товарів, послуг і осіб, зокрема працівників, під час такого режиму; правила державних закупівель під час «режиму пильності» на внутрішньому ринку та

¹⁰ Regulation (EU) 2024/2747 of the European Parliament and of the Council of 9 October 2024 establishing a framework of measures related to an internal market emergency and to the resilience of the internal market and amending Council Regulation (EC) No 2679/98 (Internal Market Emergency and Resilience Act). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202402747

надзвичайних режимів; правила щодо надання цифрових інструментів та співпраці між компетентними органами.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Він застосовується з 29 травня 2026 року. Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі та безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Регламент (ЄС) 2024/2748 Європейського Парламенту та Ради від 9 жовтня 2024 р. про внесення змін до регламентів (ЄС) № 305/2011, (ЄС) 2016/424, (ЄС) 2016/425, (ЄС) 2016/426, (ЄС) 2023/988 та (ЄС) 2023/1230 щодо процедур оцінки відповідності, презумпції відповідності, ухвалення спільних специфікацій та ринкового нагляду у зв'язку з надзвичайною ситуацією на внутрішньому ринку¹¹.

Регламентом доповнено регламенти (ЄС) № 305/2011, (ЄС) 2016/424, (ЄС) 2016/425, (ЄС) 2016/426, (ЄС) 2023/988 та (ЄС) 2023/1230 окремим розділом «Надзвичайні процедури», в якому передбачається застосування аварійних процедур, пріоритезація оцінки та перевірки сталості характеристик певних видів продукції, віднесеної до кризових товарів, оцінка та декларація продуктивності на основі стандартів і загальних специфікацій, пріоритезація заходів ринкового нагляду та взаємодопомога між органами влади тощо.

Цей Регламент набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу». Він застосовується з 29 травня 2026 року. Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі та безпосередньо застосовується в усіх державах-членах.

Свобода пересування працівників та соціальна політика

Директива (ЄС) 2024/2831 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2024 року про покращення умов праці під час роботи на платформах¹².

Директива спрямована на покращення умов праці працівників цифрових платформ і захист персональних даних осіб, які працюють на цих платформах. Вона встановлює правила, що забезпечують правильне визначення трудового статусу осіб, які працюють на цифрових платформах, і сприяють покращенню умов праці та прозорості, зокрема в транскордонних ситуаціях. Крім того, Директива передбачає захист працівників у контексті алгоритмічного управління. Встановлюються також правила, що забезпечують покращення захисту осіб, які

¹¹ Regulation (EU) 2024/2748 of the European Parliament and of the Council of 9 October 2024 amending Regulations (EU) No 305/2011, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2023/988 and (EU) 2023/1230 as regards emergency procedures for the conformity assessment, presumption of conformity, adoption of common specifications and market surveillance due to an internal market emergency (Text with EEA relevance). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202402748

¹² Directive (EU) 2024/2831 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2024 on improving working conditions in platform work. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202402831

працюють на платформах, щодо обробки їхніх персональних даних шляхом підвищення прозорості, справедливості, людського нагляду, безпеки та підзвітності в межах алгоритмічного управління.

Директива застосовується до осіб, які працюють на цифрових платформах у країнах Європейського Союзу та мають або на основі оцінки фактів вважаються такими, що мають трудовий договір чи трудові відносини, як це визначено законодавством, колективними договорами або практикою, що діють у державах-членах, з урахуванням прецедентного права Суду ЄС. Положення про алгоритмічне управління, які пов'язані з обробкою персональних даних, також застосовуються до осіб, які працюють на цифрових платформах, але не мають трудового договору чи трудових відносин.

Ця Директива встановлює обов'язкові правила, які застосовуються до всіх цифрових платформ праці, незалежно від місця їх заснування або застосовного законодавства, за умови, що робота, організована через таку цифрову платформу виконується в ЄС.

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Директива (ЄС) 2024/2841 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2024 року про запровадження Європейського посвідчення особи з інвалідністю та Європейської паркувальної картки для осіб з інвалідністю¹³.

Із метою полегшення реалізації прав осіб з інвалідністю на доступ до спеціальних умов або пільгового режиму, що надаються державними органами або приватними операторами під час подорожей до інших держав-членів або короткострокових візитів до них без дискримінації за національною ознакою, на тих самих умовах, що й для осіб з інвалідністю в цій державі-члені, а також для полегшення використання всіх видів транспорту паркування та об'єктів, зарезервованих для осіб з інвалідністю, на тих самих підставах, що й у цій державі-члені, необхідно встановити загальні правила та умови, зокрема загальну стандартизовану модель, для Європейської картки інвалідності як доказу визнаного статусу інвалідності або права на конкретні послуги, а також для Європейської паркувальної картки для осіб з інвалідністю як доказу їхнього права на користування спеціально зарезервованими місцями для паркування. Крім того, держави-члени повинні мати можливість приймати рішення про застосування цієї Директиви до осіб з визнаним статусом інвалідності або правом на спеціальні послуги на підставі інвалідності на періоди, що перевищують короткострокове перебування.

Взаємне визнання Європейського посвідчення особи з інвалідністю та Європейської паркувальної картки для осіб з інвалідністю полегшити та гарантувати доступ особам з визнаним статусом інвалідності або правом на певні

¹³ Directive (EU) 2024/2841 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2024 establishing the European Disability Card and the European Parking Card for persons with disabilities. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202402841

послуги на підставі інвалідності в державі-члені до спеціальних умов або пільгового режиму, що надаються державними органами або приватними операторами в різних сферах послуг, діяльності та об'єктах, зокрема в ситуаціях, де це не передбачено за винагороду. Це також включає доступ до умов паркування та об'єктів, зарезервованих для осіб з інвалідністю та, в окремих випадках, для осіб, які їх супроводжують або надають допомогу, або зокрема особистих помічників, на рівних умовах з тими, що надаються на основі національних посвідчень про інвалідність, карток інвалідності чи інших офіційних документів, які підтверджують статус інвалідності, за умови їх наявності, а також паркувальних карток для осіб з інвалідністю, виданих компетентними органами чи організаціями в державі-члені ЄС, що приймає.

Крім умов та засобів паркування, послуги, діяльність та засоби, цією Директивою, стосуються широкого спектра динамічних видів діяльності, що постійно змінюються. Вони можуть здійснюватися як на безоплатній основі, так і за винагороду, державними органами чи приватними операторами, або бути обов'язковими відповідно до національних чи місцевих правил і юридичних зобов'язань, або ж надаватися добровільно, зокрема приватними операторами. Ці види діяльності охоплюють різні сфери, такі як культура, дозвілля, туризм, спорт, громадський та приватний транспорт, а також професійна підготовка.

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Директива (ЄС) 2024/2842 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2024 року, що поширює дію Директиви (ЄС) 2024/2841 на громадян третіх країн, які легально проживають у державі-члені ЄС¹⁴.

З метою зміцнення принципів рівного ставлення, інклюзії та недискримінації, зокрема виконання відповідних зобов'язань за міжнародним правом, щодо осіб з інвалідністю, які є громадянами третіх країн, що легально проживають у державі-члені, але не підпадають під дію Директиви (ЄС) 2024/2841, а також для забезпечення визнання їхнього статусу інвалідності чи права на отримання конкретних послуг на основі інвалідності по всій території Європейського Союзу, забезпечуючи ефективну і повну участь та інтеграцію таких осіб у суспільство нарівні з громадянами ЄС, необхідно поширити дію правил, прав та обов'язків, викладених у Директиві (ЄС) 2024/2841, на осіб з інвалідністю, які є громадянами третіх країн, що легально проживають у державі-члені, і чий статус інвалідності або право на отримання конкретних послуг на основі інвалідності було визнано цією державою-членом, а також, у відповідних випадках, на осіб, які супроводжують їх або надають їм допомогу, зокрема на особистих асистентів, або на асистентів для домашніх тварин. Наприклад, громадяни третіх країн, які є бенефіціарами тимчасового захисту відповідно до Директиви Ради 2001/55/ЄС (4) або

¹⁴ Directive (EU) 2024/2842 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2024 extending Directive (EU) 2024/2841 to third-country nationals legally residing in a Member State. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ:L_202402842

бенефіціарами міжнародного захисту відповідно до Регламенту (ЄС) 2024/1347 Європейського Парламенту та Ради (5), повинні підпадати під дію цієї Директиви за умови, що вони легально проживають у державі-члені ЄС і їхній статус інвалідності або право на отримання конкретних послуг на підставі інвалідності було офіційно визнано.

Усі положення Директиви (ЄС) 2024/2841 повинні застосовуватися *mutatis mutandis* (з урахуванням відповідних змін) до громадян третіх країн, які підпадають під дію цієї Директиви.

Ця Директива набирає чинності на двадцятий день після її опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

II. Огляд тенденцій розвитку права ЄС

Європейський Парламент і Європейська прокуратура підписали угоду про посилення співпраці¹⁵.

27 листопада 2024 року Європейський Парламент і Європейська прокуратура затвердили робочу угоду, спрямовану на спрощення та роз'яснення процедур й обміну інформацією.

Документ, підписаний Президентом Європейського Парламенту Робертою Мецолою та Головним прокурором Європейського Союзу Лаурою Кевеші, визначає умови співпраці між двома установами.

Угода передбачає, що Європейська прокуратура регулярно інформуватиме Європейський Парламент про поточні та завершені розслідування, без шкоди для належного проведення розслідувань та їхньої конфіденційності. Це дасть Парламенту можливість вжити відповідні заходи, зокрема запобіжні, для захисту фінансових інтересів ЄС, втручатися як цивільна сторона у судові процеси, а також вживати заходи для адміністративного стягнення сум, що підлягають сплаті до бюджету ЄС.

У робочій угоді також зазначено, що Європейський Парламент зобов'язаний негайно направляти до Європейської прокуратури будь-яку інформацію про кримінальні правопорушення, що належать до його компетенції, зокрема ті, що стосуються фінансових інтересів Європейського Союзу.

¹⁵ The EP and the EPPO sign an agreement to enhance cooperation. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20241128IPR25653/the-ep-and-the-epo-sign-an-agreement-to-enhance-cooperation>

Більше військової підтримки для України на тлі втручання Китаю та Північної Кореї¹⁶.

У Резолюції, ухваленій 28 листопада 2024 року, Європейський Парламент засудив використання Росією північнокорейських військ проти української армії та випробування нових балістичних ракет на території України. Депутати Європарламенту зазначили, що ці ескалаційні кроки позначають нову фазу у війні та створюють додатковий ризик для безпеки Європи загалом. Вони закликали Європейський Союз та інших партнерів України відреагувати на ці загрози належним чином.

Наполягаючи на тому, що «жодні переговори про Україну не можуть відбуватися без України», депутати Європарламенту закликали ЄС працювати над залученням якомога ширшої міжнародної підтримки України та визначенням мирного вирішення війни. Парламент також закликав ЄС та держави-члени долучитися до реалізації української Формули миру та сприяти створенню необхідних умов для проведення другого Саміту миру із залученням держав Глобального Півдня.

Засуджуючи Іран, Білорусь та Північну Корею за військову підтримку Росії, депутати Європарламенту закликали держави-члени ЄС посилити санкції проти цих країн. Євродепутати також закликали Пекін припинити всю військову допомогу або допомогу подвійного призначення, яку він надає Росії, попереджаючи, що відмова змінити курс може серйозно вплинути на двосторонні відносини між ЄС і Китаєм.

Резолюція вимагає від Ради розширити санкції проти Росії, зокрема проти секторів, що мають особливе економічне значення, таких як металургійний, ядерний, хімічний, сільськогосподарський та банківський сектори, а також проти російської сировини. Євродепутати закликають ЄС та держави-члени посилити військову підтримку України, зокрема через надання літаків, ракет дальнього радіуса дії, включаючи ракети «Таурус», сучасних систем протиповітряної оборони, включно із системами Patriot і SAMP/T, а також ПЗРК (переносні зенітно-ракетні комплекси), артилерії та організацію тренувальних програм для українських сил.

У резолюції зазначається, що всі держави-члени ЄС і союзники по НАТО повинні взяти на себе зобов'язання підтримувати Україну у військовому плані, як колективно, так і індивідуально, виділяючи на це не менше ніж 0,25 % свого ВВП щорічно. Євродепутати привітали рішення президента США Джо Байдена дозволити Україні використовувати новітні ракетні системи проти військових цілей на території Росії та закликали ЄС і його держави-члени вжити аналогічних заходів. Підкреслюючи спільний стратегічний інтерес у підтримці України, вони закликали ЄС і його держави-члени співпрацювати з новою адміністрацією у Вашингтоні для

¹⁶ More military support for Ukraine amid the involvement of China and North Korea. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20241121IPR25543/more-military-support-for-ukraine-amid-the-involvement-of-china-and-north-korea>

зміцнення взаємовигідного трансатлантичного співробітництва. Резолюція була прийнята 390 голосами «за», 135 «проти» і 52 «утрималися».

Порушення прав людини в Гонконзі, Ірані та Камбоджі¹⁷.

28 листопада 2024 року Європейський Парламент прийняв три резолюції з питань прав людини в Гонконзі, Ірані та Камбоджі.

Депутати Європарламенту заявили, що уряд Гонконгу повинен негайно і беззастережно звільнити всіх продемократичних політиків, активістів і журналістів, засуджених за звинуваченнями в порушенні національної безпеки, зокрема Джиммі Лая та Чун Пуй Кена, і зняти всі звинувачення проти них. Вони також закликали скасувати Закон про національну безпеку та Указ про захист національної безпеки, які, на думку депутатів, є серйозним порушенням міжнародного права, основних свобод і верховенства права в Гонконзі.

Парламент засуджує екстериторіальне застосування Закону про національну безпеку та посилення репресій з боку китайської та гонконзької влади, спрямованих проти діаспорних громад в ЄС. Депутати Європарламенту також закликали Раду переглянути свої висновки 2020 року щодо Гонконгу та накладити санкції на гонконзьких і китайських чиновників, відповідальних за порушення прав людини. Вони засуджують використання глобальної торговельної позиції Гонконгу для ухилення від міжнародних санкцій, накладених на Росію, Іран та Північну Корею, зокрема через постачання передових технологій, торгівлю нафтою та надання фінансових послуг.

Депутати Європарламенту також вимагають скасування сприятливого митного режиму Гонконгу та перегляду статусу Економічного торгового офісу Гонконгу в Брюсселі. Резолюція була прийнята 473 голосами «за», 23 «проти» й 98 «утрималися».

Крім того, євродепутати засудили свавільне затримання жінок в Ірані. Резолюція закликала іранську владу скасувати дискримінаційне законодавство щодо жінок і дівчат, а також ліквідувати «поліцію моралі» та інші репресивні інституції. Вони вимагають негайного і безумовного звільнення всіх захисників прав жінок та інших жертв свавільного затримання, зокрема громадян ЄС. Парламент також засуджує переслідування етнічних і релігійних меншин в Ірані, таких як жінки бахаї. Повторюючи свій заклик до Ради визнати Корпус вартових ісламської революції (КВІР) терористичною організацією, депутати закликали іранський уряд надати необмежений доступ Місії ООН зі встановлення фактів і Спеціальному доповідачеві з питань ситуації з правами людини в Ірані. Резолюція була прийнята 562 голосами «за», 2 «проти» і 30 «утрималися».

У своїй Резолюції Європарламент закликав до негайного припинення репресій і утисків громадянського суспільства та політичних в'язнів у Камбоджі, а також до їхнього звільнення. Депутати Європарламенту вимагають від ЄС посилити

¹⁷ Human rights breaches in Hong Kong, Iran and Cambodia. URL: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20241121IPR25548/human-rights-breaches-in-hong-kong-iran-and-cambodia>

підтримку, зокрема фінансову, громадянського суспільства Камбоджі. Вони закликали владу Камбоджі внести зміни до Закону про профспілки й Закону про асоціації та неурядові організації, щоб увідповіднити їх до міжнародних стандартів у сфері прав людини та праці для забезпечення належного захисту працівників і громадянського суспільства.

Євродепутати підкреслили, що повага до прав людини й захист свобод громадянського суспільства повинні бути передумовами для економічного співробітництва, торгівлі та інвестицій. Вони закликали компанії, що здійснюють свою діяльність в ЄС і постачають товари з Камбоджі, проводити ретельну перевірку дотримання прав людини у своїх ланцюгах постачання. Резолюція також підкреслює необхідність оцінити право Камбоджі на преференційні торговельні тарифи за схемою «Усе, крім зброї» на основі дотримання урядом стандартів прав людини. Резолюція була прийнята 492 голосами «за», 5 «проти» і 102 «утрималися».

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*